

ze en dolar. Ko je bila pol ure pozneje vsa družina zbrana v kuhinji, je vlomil v spalnico ter odnesel zlato uro in dva dolaria.

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

Kratka Dnevna Zgodba

V. POPLAWSKI:

OBSOJENEC

Deset let težke ječe. V globini se je oglašilo nekaj živalskega. Nekaj se je pehalo v prehudem zaletu, da bi bušnilo z ožganih ustnic in zalucalo golo resnico v ta labirint laži.

Svit sekunde. In znova je blede, z globokimi brazgotinami prepreženi obraz okamenel. V miru udanosti so se zasvetili razigrani plamenčki sivih zenic. Stisnile so se ustnice. Wilowski je bil "nedokazani morilec."

V celici med štirimi brazgotinami in pustimi stenami se je prepletal pestri trak filma človeškega življenja.

Herkulanum. Mesto, kopajoče se v vesuvskem spermu. Majhno opuščenno pokopališče v pričakovanju vstajenja od mrtvih. Na črnih, v levi razjedjenih stopnicah vitka postava.

Rojakinja. Star, iznajdljiv "cicerone" jo je vodil po ledenem hladu napolnjenega gledališča. Videla sta samo jeziček plapolajoče sveče. Toda bilo je jima do bro...

Poljubljalo ju je s olnee na kosmatem vratu Monte Cappolo. Ob vznožju se je jima smehljalo neapolski zaliv. Srdito je puhel Vezuv.

Jekleni tič ju je pogoltnil v zlatem naročju in ju izbljuval v sivini Varšave.

Seznanil se je z njenim možem. Iz ponosne patrijske maske so zrle peške ničvrednih zenic. Nad šest let je trajala vojna; furija z lohanjo, polno sovinskih fraz, s krvjo zgoščeno z ekstraktom mrčnje, z vse uničujočimi petami.

Šest let je gonila Wilowskega po svetu. Pikale so ga žvižgajoče krogle, kri in blato sta mu brizgali v obraz. A nad vsem je plesala neusmiljeno migljajoča njena podoba.

Vendar se je vrnil. In zopet so žarele in ugasale njene nepopisne zenice. Zopet so žgali plameni polnih ustnic. Omamljala je silno, mlado telo.

Znova se je začelo. Majčken z zlatom in škrlatom oviji budorček in dolga serpentina pripovedovanja.

Pet let je minilo od povratka in šele danes...

Težki časi. Vse po interesih. Kjer ničesar ne opravi patrijski obrat in razburiljivi šelest bankoveev, tja se pošlje žena, mlada, lepa žena. Je še "druga" in "druga" mora imeti vse.

Drugi dan.

R zick zvon telefona in v zamolklem govoru velenesta edini, čudovito težki, strašni besedi.

"Ubila sem..."

Na pestri vzorec preproge nerodno vrženi pajac. Prsti zapičeni v divan. Smešno skrčena noga. Blede maska patrijske s fantastičnim curkom krvi. Izpod težke, mrtve veke pogleduje stekleno oko.

In potem.

Štiri umazane stene. Stekle na pregrajo.

"Da, gospod nadzornik, resnico govorim. Pred pol ure sem jaz, Vladimir Wilowski, z dvema streloma iz tegale revolverja ubil ravnatelja Zigmunda Holzbacha. Ne čudite se gospod, da pripovedujem to tako mirno. Pred leti sem metal iz krala bombe in moril ljudi v množicah, danes pa — samo enega."

Velika množica ljudi, razburjeni advokat, hladnokrvni mladenič, državni tožilec, poročevalci.

Slavni sodni dvor.

Proces brez nejasnosti. Premišljen umor na podlagi osebnih računov. Skoro nobenih prič. "Takrat," razen žene tam ni bilo nikogar. Sedela je v budoarju ona dva sta se pogovarjala v kabinetu, kar je zaslislala dva...

Tiho se lomi črna, vitka postava.

"Vode!"

V megli sinje luči se je pretrgal film.

Wilowski se je prebudil.

Nekje je ura odbila šest. Prebujalo se je veliko mesto. Ključar je prinesel zajtrk. Navdušeno je zasadil zobe v štruco in jo željno trgal. Kar se je nekaj prijel jezika.

Listek!

"Drevi ob 21:45 te odpeljejo z vlakom v kaznilnico v N. V. osebni oddelku te bo eskortiral policist. Ob 2:29 se nastavi vlako samo za hip v S. To je majhna postaja 7 kilometrov od mesteca. Čakala bom v avtu takoj desno za postajo na cesti. Čim se vlak ustavi, pridruži se mi. Vlak ustavi, pridruži se mi. Vlak ustavi, pridruži se mi."

Vladko, če me le malo ljubiš, pobegni. Lepo te prosim, pobegni. Pomni, da sem poljubljala tvoje oči, da bi gledale samo mene, tvoje ustnice, da bi poljubljale samo mene. Poljubljala sem tvoja prsa, da bi čutila samo mene, tvoje krasne

roke, da bi božale samo mene. Vladko, to je vendar deset let. Deset let ločitve, to presega moje moči. Vladko, usmili se me in pobegni!"

Skočil je v avto, in že se je motor tiho zagrizel v črnilo noči.

Nišesar ni videl. Čutil je samo oster vonj borovcev.

"Vladko, skupaj sva, slišiš?"

Tu — tu —

Kar so zamigljale v temi v daljavi rdeče lučice in avtomobil se je kmalu ustavil. Pristopile so temne postave.

"Pokaži jim dokumente."

Šepetala je mrzlično, stiskajoč mu v roko nekakšne papirje.

Lučice se je ustavila nad listinami, srepe oči so ogledovale potnika in pečate.

"Je to vaša žena?"

"Da — da."

"Ima gospoda kaj carini podvrženega?"

"Ne."

"Pogledati moramo."

Zlato oko lučice je skočilo v avto in pretaknilo vse kotičke.

"Dobro, lahko nadaljujete pot."

Bila sta v inozemstvu.

Iskala sta solca in blagodejnih valov.

Cannes živih smaragдов, Cannes ponosnih žen in lenih moških. Cannes charlestona in blackbottoma.

Iz arogantnega zelenja so se smejale rumene pomaranče, pozlačene z žarki palermškega solca.

Kuhala sta se v lavi Indijskega oceana, hladila v resnih vezah colombijskih hotelov.

Pot ju je vodila preko ozkega žrela Malaki, razburkanega Sanghaja in neizmerne kipečega Pacifika v San Francisco.

Daleč je ostala stara Evropa, strupena prikazen strahu se je nekam razlezla. Bila sta slobodna.

Odprl je oči. Pred njim je sedel policist.

"Kaj sem bil zadremal!" se je ustrašil Wilowski.

Policist je priklimal.

"Pot je še dolga, gospod, lahko še mirno spite."

"Če bi mogel."

Policist ga je pozorno pogledal.

"Zakaj ste pa ubijali, gospod?"

Pusto in čudno težko vprašanje. Skakajoči plamenček se je zablskal in sikhnil:

"Zakaj si ubil!"

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Horthy in Plavalski

Državni upravnik madžarske države Horthy je 70 let star. Njegovo ime se prav te dni obiskuje na Nemškem povsed imenuje. Zanimivo pa je, da je ta mož že od nekdaj velik športnik. On sijajno plava, imenitno igra tennis ter je navdušen lovec. Tem svojim športom se mora zahvaliti, da je tudi pri svojih 70 letih še vedno mladostno svež in prožen. Pred 10 leti je še vsako jutro plaval po Donavi. Nekeč se je zgodilo, da je na tem svojem jutranjem plavalnem sprehodu srečal mladega 13-letnega fantiča, ki je kakor divji rezal donavske valove. Horthy je fantiča smehljaje se gledal in opazoval plavanje. Naenkrat pa je fantič zaklical: "Pridi bliže, pa bova tekmovala, kdo bolj plava. Kdor bo prej pri tistem kolu, je dobil."

Horthy je sprejel ponudbo ter se zagnal v valove. Dasi pa je bil Horthy izvrsten plavalec, se je moral na vso moč potruditi, da je fantiča posekal. Fant pa je to močno potrlo, da je ves žalosten zaklical: "Nikdar ne bom zmagal! Nikdar ne bom dobil prilike, da bi se mogel pred Horthyjem postaviti s plavanjem."

Horthy pa je tolažil žalostnega fanta ter se z njim dogovoril, da bosta drugo jutro še enkrat tekmovala. Drugo jutro je zmagal fantič, ki se je na vso moč veselil svoje zmage. Ko sta se izkocabala iz vode, je na bregu stal imeniten gospod, h kateremu je stopil Horthy ter mu izročil dečka rekoč: "Tukaj je torej tisti moj častihlepi plavalec. Zavzemite se zanj ter ga učite!" Tisti neznan gospod je bil madžarski plavalni trener Halmay, ki se je pri teh besedah veselo nasmehnil ter vzel dečka s seboj.

Šele Halmay je dečka povedal, kdo se je zavzel zanj in s kom je tekmoval. Zaradi tega je bil navdušen. Ko pa je mi-

GEORGE C. APOSTLE, Inc. UNDERTAKERS

EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU IN OKOLICI

ANTHONY SVET, (Unlicensed)

V slučaju smrti se obrnite na naš pogrebni zavod. In Mr. Anthony Svet bo prišel k Vam in Vam dal navodila in cene v Vaše popolno zadovoljstvo.

NEW YORK, N. Y.

455 W. 43 St.

Circle 6-7393

BROOKLYN, N. Y.

219 Atlantic Ave.

Main 4-7611

Ustanovnik

nilo nekaj let je nekdanji deček iz Horthyjevih rok sprejel zmagovalčovo darilo, ko je postal medtem madžarski plavalni prvak ter pozneje tudi olimpijski zmagovalce. To je namreč zgodba slovečega madžarskega plavaleca, ki se piše Ferencz Csik.

KOPALEC V ODOČNI CEVI

Neprijeten doživljaj je imel neki kopalec v plavalnem bazenu madžarskega mesteca Tapolec. Preslišal je znak, ki naznanja vsakdanji konec kopanja. Kopatiški strežnik so imeli menil, da ni nikogar več v ba-

zenu in je izpustil vodo. Neudno je zapazil, da je v vodi še neki možak, ki se bori z vsemi silami, toda brez upa zmaga s odtekačo se vodo. Tok ga je držal trdno in ga je zvelikal v odtočno cev. Kopališkemu strežniku ni bilo več mogoče, da bi ga dohčel in potegnil na suho. Ves v grozi je stekel k reki, v katero vodi 55 m nižje odtočna cev. Tam mu je pa uspelo, da je nesrečnega kopaleca vendarle ujel in ga rešil. Bil je še brez zavesti in se je dobro napil vode, čeprav nehoti, toda takojšnji poskusi z umetnim dihanjem so imeli uspeh. Sedaj je mož že zdrav.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrbna Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetijskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tagomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade. — Ponarejeni bankovci.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminske novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Stefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novele: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postavlja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

VHOD V MAGINOTOVO ČRTO

Eden vhodov v takorvano Maginotovo črto, s katero se je Francija zavarovala pred Nemci.

